

VERSIÓ CONSOLIDADA

Instrucció 2/2018 sobre la fiscalització de documents comptables de reconeixement de l'obligació i proposta de pagament dels contractes menors

Antecedents

Dia 9 de març va entrar en vigor la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP 9/17), per la que es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. Aquesta Llei introdueix novetats substancials respecte a la regulació dels contractes menors.

Aquests canvis obliguen a la revisió de la Instrucció 1/2010 de fiscalització de documents comptables de reconeixement de l'obligació i proposta de pagament de contractes i despeses menors, a fi de modificar-ne el contingut quant a la definició, règim jurídic de tramitació i publicitat dels contractes menors, i actualitzar-e les referències normatives, tot mantenint la resta del contingut que no sigui contrari a la nova legislació vigent de manera sobrevinguda.

L'article 21 del Decret 62/2006, de 7 de juliol, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la Comunitat Autònoma, disposa que no estan sotmesos a fiscalització prèvia els contractes menors ni qualsevol expedient de despesa de quantia inferior a 30.000,00 euros.

En data 10 d'agost de 2018 es va dictar la Instrucció 2/2018, sobre la fiscalització de documents comptables de reconeixement de l'obligació i proposta de pagament dels contractes menors, que va entrar en vigor dia 01 de gener de 2019.

La Disposició Addicional Segona de la Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019, regula el concepte de despeses menors i n'estableix les regles per a la seva tramitació.

Aquest canvi normatiu, obliga a la modificació de la Instrucció 2/2018 de fiscalització de documents comptables de reconeixement de l'obligació i proposta de pagament de contractes menors, a fi d'adaptar-ne el contingut quant a la definició, règim jurídic de tramitació i publicitat dels contractes menors, i

actualitzar-ne les referències normatives, tot mantenint la resta del contingut que no sigui contrari a la nova legislació vigent de manera sobrevinguda. Això no obstant, i amb independència de possibles actuacions de control posterior, en la fiscalització dels documents comptables que contenen el reconeixement de l'obligació i proposta de pagament corresponents a contractes menors, cal comprovar-ne diversos aspectes.

Aquestes comprovacions s'han de dur a terme tenint en compte els trets fonamentals del marc de la regulació pressupostària i administrativa actual d'aquests contractes que, fonamentalment, són els següents:

1. Imputació pressupostària

Pel que fa a la comprovació de la idoneïtat de la imputació de la despesa derivada de contractes menors a la partida pressupostària, la legalitat pressupostària s'entén complerta tenint en compte les regles de vinculació de crèdits establertes en cada moment per la legislació vigent.

2. Concepte de contracte menor

D'acord amb el que disposa l'article 118 de la LCSP 9/17, es consideren contractes menors els contractes amb un valor estimat (VEC) estimat inferior a 40.000,00 euros en el cas d'obres i a 15.000,00 euros en el cas de serveis i subministraments.

La disposició addicional segona de la Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019, defineix la categoria de despeses menors, que són les derivades de subministraments i serveis de quantia inferior a 5.000,00 euros, exclòs l'impost sobre el valor afegit. Aquest precepte estableix un règim específic per a les despeses inferiors a 200,00 euros, exclòs l'Iva, que no requereixen cap tipus de tramitació substantiva o procedimental.

Per determinar el VEC s'ha de tenir en compte el que estableix l'article 101 de la LCSP 9/17, que indica que no s'hi ha d'incloure l'import corresponent a l'IVA.

L'article 63.4 de la LCSP estableix l'obligació de publicar els contractes menors en el perfil del contractant. No obstant això el tercer paràgraf de l'apartat 2 de la disposició addicional segona de la Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019, determina que els contractes menors de subministrament i serveis d'import inferior als 5.000 euros, exclòs Iva, no s'han de publicar en el perfil del

contractant, no s'han de trametre ni comunicar a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, ni al Registre de Contractes del Sector Públic, ni al Registre de Contractes de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

3. Justificació de la necessitat de contractar

L'Administració de la CAIB i els seus organismes autònoms només poden concloure els contractes necessaris per dur a terme les seves finalitats institucionals quan actuïn com a promotors en l'ús de les competències pròpies d'execució sobre la matèria.

En cap cas es pot tramitar un contracte menor quan el resultat material o immaterial obtingut resulti de propietat i utilització exclusiva d'un tercer. En aquest supòsit, per tractar-se d'una acció de foment, l'expedient s'ha de tramitar de conformitat amb la normativa d'aplicació en matèria de subvencions.

4. Durada del contracte menor

No pot tenir una durada superior a un any ni prorrogar-se (art. 29.8 LCSP 9/17).

5. Abast del contracte

L'objecte del contracte no es pot fraccionar amb la finalitat de disminuir-ne la quantia, i així eludir els requisits de publicitat o els que fan referència al procediment d'adjudicació que correspongui (art. 118 LCSP 9/17 i 72.4 RGLC).

En qualsevol cas, la concurrència de possibles fraccionaments no permesos sempre és objecte de control posterior.

6. Revisió de preus

En els contractes menors no és possible la revisió de preus (art. 103 LCSP 9/17).

7. Contingut mínim de l'expedient

En la tramitació de l'expedient d'aquests contractes ha de constar l'informe signat per l'òrgan de contractació, o en qui es delegui, i motivar la necessitat del contracte (vid. informe 42/2017 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat), l'aprovació de la despesa i la incorporació de la factura corresponent (art. 118 LCSP 9/17, en relació amb el 153.2) que ha de reunir els requisits que les

normes de desplegament de la Llei estableixin (a hores d'ara les recollides en l'article 72 del RD 1098/2001 RGLC), entre els quals destaca la signatura del responsable del contracte que n'acredita la recepció. En aquesta disposició reglamentària s'estableix que la factura pot fer de document contractual.

Si el contracte menor és d'obres, a més de la documentació esmentada en el paràgraf anterior, s'hi ha d'incorporar el pressupost de les obres, sense perjudici que hagi d'existir el corresponent projecte quan les normes específiques ho requereixin. Quan hi hagi d'haver projecte, aquest ha de contenir, entre d'altres documents, l'estudi bàsic de seguretat i salut en els termes prevists en les normes de seguretat i salut de les obres. Igualment, s'ha de sol·licitar l'informe de supervisió quan el treball afecta l'estabilitat, seguretat o estanquitat de l'obra.

A més a més, en l'expedient s'ha de justificar que no s'altera l'objecte del contracte per evitar l'aplicació de les regles generals de contractació i que el contractista no ha subscrit més contractes menors amb el mateix objecte, o amb prestacions que formin una unitat funcional o operativa amb el contracte menor que s'està tramitant, en el termini dels 12 mesos anteriors a l'aprovació de la despesa d'aquest contracte, que aïlladament o conjuntament superin els llindars prevists en l'article 118.1 de la LCSP 9/17. Si han transcorregut més de 12 mesos, només cal deixar constància d'això en l'expedient sense necessitat de cap altra justificació (vid. informes 41/2017, 42/2017 i 5/2018 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat).

Queden exclosos els supòsits enquadrats en l'article 168 a) 2 de la LCSP 9/17 que fa referència al negociat sense publicitat per raons d'exclusivitat, per tant, si es tracta d'algun d'aquests supòsits d'exclusivitat en què la prestació només es pot encarregar a un contractista, no s'ha d'aplicar aquesta limitació relativa a la impossibilitat de subscriure més contractes menors. Aquesta circumstància ha de quedar justificada en l'expedient.

En la tramitació de les despeses menors definides a la disposició addicional segona de la Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019, només es comprovarà que el contractista no ha subscrit al llarg dels dotze mesos anteriors altres contractes menors del mateix tipus i prestacions similars per un import total igual o superior a 15.000,00 euros, IVA exclòs.

En la tramitació de les despeses menors inferiors a 200,00 euros, IVA exclòs, no s'ha d'efectuar aquesta comprovació i, a més, estan exempts del còmput als efectes del càlcul de l'import total al qual es refereix el paràgraf anterior.

En la tramitació de les despeses menors, es requereix sempre que es justifiqui la prestació corresponent mitjançant la presentació de la factura o del document equivalent davant l'òrgan competent, que ha de ser conformada degudament.

8. Adjudicació

Els contractes menors es poden adjudicar directament a qualsevol empresari amb capacitat d'obrar i amb l'habilitació professional necessària per fer la prestació (art. 131.3 LCSP 9/17).

Ha de ser una persona física o jurídica amb plena capacitat d'obrar i, si escau, amb l'habilitació professional necessària. Per manca de personalitat jurídica, en cap cas poden ser adjudicatàries de contractes les comunitats de béns (arts 131.3 i 65 LCSP 9/17)

9. Documentació de circumstàncies específiques

En el supòsit que l'adjudicatari del contracte menor hagi de rebre instruccions especials o s'hagi d'adaptar a determinades condicions (com per exemple les derivades d'un necessari accés a informació de caràcter confidencial -art. 133 LCSP 9/17- en ordre a la concreció de l'objecte contractual o qualsevol aspecte rellevant per al compliment del contracte), aquestes circumstàncies i l'acceptació per part de l'adjudicatari de les obligacions que se'n derivin, s'han de fer constar en el contracte o, si més no, en un document, sigui quina sigui la seva forma jurídica, i s'ha d'haver signat abans de dur a terme l'objecte del contracte.

10. Despeses de publicitat

En el supòsit que hi hagi despeses de publicitat, es requereix el vistiplau de la persona que determini la conselleria competent en la matèria (Instrucció 1/2015 del director General de Comunicació d'establiment dels procediments de coordinació i control de l'actuació administrativa en matèria de publicitat del Govern de les Illes Balears)

11. Contractació amb la UIB

En el supòsit que l'adjudicatari sigui la Universitat de les Illes Balears, el conseller competent en matèria d'educació n'ha de donar el vistiplau (art 15.10 Decret 75/2004).

12. Prestació consistent en el lliurament d'estudis

En el supòsit que la prestació consisteixi en el lliurament d'estudis, aquests s'han de publicar seguint la Instrucció de la directora general de Transparència i Bon Govern per a la publicació dels estudis contractats pels diferents òrgans de contractació del Govern de les Illes Balears en el Portal de Transparència de 29 de novembre del 2017.

13. Verificació material de la prestació

Conforme al que preveu l'article 28 del Decret 62/2006, abans de reconèixer l'obligació s'ha de verificar materialment la realització efectiva de la prestació objecte del contracte.

Per això, dict la següent

INSTRUCCIÓ

1) Tots els contractes menors s'han d'introduir en el SEINCO, ruta CMN06 o el gestor d'expedients que el substitueixi, amb excepció de les despeses menors.

D'acord amb l'article 63.4 de la LCSP, únicament s'exceptuen de l'obligació de publicitat els contractes menors amb valor estimat (calculat de conformitat amb l'article 101 de la LCSP 9/17) inferior a 5.000,00 € que es paguin mitjançant el sistema de pagament de bestreta de caixa fixa o un altre similar. Atès que es considera que el procediment de fons a justificar previst en el Decret 135/2001, de 14 de desembre, és un sistema similar al bestreta de caixa fixa, els contractes amb valor estimat inferior a 5.000,00 € que es paguin per mitjà d'aquest procediment també estan exempts de la publicitat. No obstant això, la tramitació d'aquests pagaments s'ha de fer d'acord amb el que estableix el Decret 135/2001, de 14 de desembre, i s'han de respectar en tot cas els requisits i les limitacions que en aquesta norma es determinen.

2) En l'exercici de la **funció interventora**, en la fiscalització dels documents comptables que contenguin el reconeixement de l'obligació i proposta de pagament corresponent a un contracte menor, amb independència que s'hagi

introduït o no al SEINCO, ruta CMN06 o el gestor d'expedients que el substitueixi, s'han de comprovar els aspectes següents:

- a) La legalitat pressupostària. Si la Intervenció Delegada observa que la seva imputació pressupostària no és l'adequada a nivell de vinculació jurídica, ha de posar de manifest l'objecció en aquest sentit a l'efecte que es corregeixi la imputació i, mentrestant, queda suspesa la tramitació de la despesa.
 - b) Que en l'expedient consta un informe relatiu al no fraccionament del contracte i al compliment dels límits sobre subscripció de contractes menors amb el mateix adjudicatari. Aquesta darrera exigència, no afecta les despeses menors d'import inferior als 200 euros, Iva exclòs.
 - c) Que el contracte i/o factura o factures estan conformades de manera expressa quant a quantitat i preus. També ha de quedar constància de manera expressa que s'ha verificat la realització de la prestació contractual i la seva adequació substancial a l'objecte del contracte. Per això, s'ha d'acompanyar d'un informe o d'una diligència, subscripta per la persona de qui depengui la comprovació de la prestació, que indiqui les dades de realització de la prestació i, si aquesta consisteix en el lliurament d'informes, s'ha d'indicar a qui i quan s'han lliurat i el lloc on romanen arxivats.
- 3) Sense perjudici dels aspectes comprovats en els apartats anteriors, la Intervenció General, **mitjançant l'exercici del control financer**, que s'ha de dur a terme amb regularitat en l'àmbit dels contractes menors, ha de comprovar, entre d'altres, els aspectes següents:
- a) Que en l'expedient està justificada l'adjudicació directa del contracte, en funció del seu valor estimat, calculat conforme a les regles de l'article 101 LCSP 9/17 i que no s'ha alterat l'objecte per evitar l'aplicació de les regles generals de contractació.
 - b) Que l'òrgan de contractació, llevat que aquesta competència s'hagi delegat en els termes legalment establerts, ha motivat suficientment la necessitat d'adjudicar el contracte (vid. informe 42/2017 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat).
 - c) Si en el contracte concorren circumstàncies específiques de les previstes en l'apartat 9 dels antecedents, recollides en contracte o document signat per ambdues parts, que aquestes s'han complert.
 - d) L'existència de possibles fraccionaments no permesos. Es considera que hi ha prou indicis per suposar que existeix aquest fraccionament no permès si

en un contracte menor s'ha alterat l'objecte per evitar l'aplicació de les regles generals de contractació o concorren simultàniament les circumstàncies següents: que s'hagin celebrat diferents contractes menors amb el mateix contractista i amb el mateix objecte, o, tot i que, l'objecte no sigui el mateix però es tracti d'elements que conformin un unitat funcional o operativa. Aquests s'han d'haver celebrat en el termini dels 12 mesos anteriors a la data en què es prevegi aprovar la despesa del contracte que ara es tramita i, aïlladament o conjuntament, han de superar els llindars prevists en l'article 118.1 de la LCSP 9/17 (vid. informes 41/2017, 42/2017 i 5/2018 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat).

- e) Si es tracta d'un contracte d'obres, que existeix el pressupost corresponent. Pel que fa al projecte, que s'ha aprovat i supervisat, o bé pronunciament exprés de facultatiu competent sobre la no necessitat de projecte ni de l'informe de supervisió, atesa la naturalesa de les obres i d'acord amb la normativa específica que sigui d'aplicació.
- f) L'aprovació de la despesa.
- g) Les autoritzacions prèvies necessàries.
- h) Que s'ha donat compliment a les obligacions de publicitat establertes a la LCSP, així com a la normativa de transparència vigent.

4) Aquesta Instrucció s'ha d'aplicar a aquells contractes menors iniciats a partir de dia 1 de gener de 2019. Als efectes d'aquesta Instrucció s'entén que els contractes menors s'han iniciat a partir d'aquesta data si el document comptable AD/ADOP està comptabilitzat a partir de dia 1 de gener de 2019.

5) Es deroga la Instrucció 1/2010 de fiscalització de documents comptables de reconeixement de l'obligació i proposta de pagament de contractes i despeses menors.

6) S'entenen modificades i/o ampliades la resta de instruccions de la Intervenció General el contingut de les quals no s'ajusti al d'aquesta Instrucció.